

Міністерство освіти і науки України
Млинівський технологічно-економічний фаховий коледж

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор коледжу
Бячеслав ЯЦКЕВИЧ
Наказ № 29 від 26.03.2026 р.

ПОЛОЖЕННЯ

**про запобігання, попередження та врегулювання випадків,
пов'язаних із сексуальними домаганнями та дискримінацією у**

МТЕФК

РІШЕННЯ

Педагогічної ради Млинівського
технологічно-економічного
фахового коледжу
протокол № 6 від 25.03.2026 р.

Млинів 2026

І.ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями та дискримінацією у Млинівському технологічно-економічному фаховому коледжі (далі - Положення) розроблено з метою запровадження дієвого механізму врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із дискримінацією та сексуальними домаганнями.

1.2. Положення розроблено відповідно до Конституції України, законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, Конвенції про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти, Конвенції Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок, Рекомендацій про виховання в дусі міжнародного взаєморозуміння, співробітництва і миру та виховання в дусі поваги до прав людини і основних свобод (ЮНЕСКО), та інших нормативно-правових актів.

1.3. У даному Положенні терміни використовуються в таких значеннях:

1.3.1. **Дискримінація** - ситуація, за якої особа або група осіб за їх ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовними або іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними (далі - певні ознаки), зазнає обмеження у визнанні, реалізації або користуванні правами і свободами в будь-якій формі, встановленій Законом, крім випадків, коли таке обмеження має правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними.

1.3.2. **Пряма дискримінація** - ситуація, за якої з особою або групою осіб за їх певними ознаками поводяться менш прихильно, ніж з іншою особою або групою осіб в аналогічній ситуації, крім випадків, коли таке поводження має правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними.

1.3.3. **Непряма дискримінація** - ситуація, за якої внаслідок реалізації чи застосування формально нейтральних правових норм, критеріїв оцінки, правил, вимог чи практики для особи або групи осіб за їх певними ознаками виникають менш сприятливі умови або становище порівняно з іншими особами або групами осіб, крім випадків, коли їх реалізація чи застосування має правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними.

1.3.4. **Підбурювання до дискримінації** - вказівки, інструкції або заклики до дискримінації стосовно особи або групи осіб за їх певними ознаками.

1.3.5. **Пособництво у дискримінації** - будь-яка свідома допомога у вчиненні дій або бездіяльності, спрямованих на виникнення дискримінації.

1.3.6. **Утиск** - небажана для особи або групи осіб поведінка, метою або наслідком якої є приниження їх людської гідності за певними ознаками або створення стосовно такої особи чи групи осіб напруженої, ворожої, образливої або зневажливої атмосфери.

1.3.7. **Заява (скарга)** - це непідтверджене повідомлення про випадок, що ґрунтується на твердженні особи про те, що стосовно неї була порушена політика рівності.

1.3.8. **Заявник (скаржник)** - особа, яка заявляє, що її/його дискримінували чи утискали, чи до нього/неї застосували сексуальне насилля. В одній скарзі може бути більше одного заявника.

1.3.9. **Сексуальні домагання** - дії сексуального характеру, виражені словесно (погрози, залякування, непристойні зауваження) або фізично (доторкання, поплескування), що принижують чи ображають осіб, які перебувають у відносинах трудового, службового, матеріального чи іншого підпорядкування.

Небажані сексуальні дотики, прохання про сексуальні послуги та інші візуальні, словесні чи фізичні вчинки сексуального характеру є сексуальними домаганнями, коли:

- явно пропонується, що подання або відмова від поведінки буде фактором для прийняття академічних чи трудових рішень;

- поведінка має на меті чи є наслідком необґрунтованого втручання у навчальну чи робочу діяльність людини або створення умов залякування чи ворожості щодо навчання або роботи.

1.3.10. **Сексуальні проступки:**

- небажане торкання або поцілунок інтимної частини тіла (безпосередньо або через одяг);

- записування, фотографування, передавання, перегляд чи розповсюдження інтимних чи сексуальних зображень або відеозаписів без відома та згоди усіх зацікавлених сторін;

- сексуальне насильство - це дії сексуального характеру, які здійснені шляхом використання сили, насильства, примусу чи погрози або сприяння недієздатності або свідомому використанню недієздатної особи.

Дія вчиняється силою, якщо людина принижує волю іншої особи за допомогою фізичної сили або викликає емоційний страх щодо тілесного ушкодження. Насильство означає застосування фізичної сили для заподіяння шкоди чи каліцтва;

1.3.11. **Примус** - пряма чи непряма загроза силою, насильством, небезпекою, труднощами чи відплатою, яких достатньо для того, щоб змусити розумну особу звичайної чутливості робити чи підкорятись тому, чого він чи вона не зробили б і не піддалися. При вирішенні питання про те, чи було вчинено вчинення примусу, всі обставини, включаючи вік

постраждалої сторони та його або її відношення до відповідальної сторони, є вагомими чинниками.

Погроза означає загрозу, заяву чи вчинок, що свідчать про намір когось травмувати.

1.3.12. **Переслідування (сталкінг)** - це повторювані спроби спостереження за людиною, слідування за нею або цькування конкретної людини, яке змушує людину побоюватися за власну безпеку чи безпеку інших людей або зазнавати значних емоційних негараздів.

1.4. Млинівський технолого-економічний фаховий коледж (далі - Коледж) забезпечує навчання та роботу, що є вільними від дискримінації, сексуальних домагань, залякувань чи експлуатації.

1.5. Порухення вимог даного Положення створюють підстави для проведення службової перевірки, розслідування та притягнення винних осіб до передбаченої законодавством відповідальності.

1.6. Коледж поважає свободу прояву поглядів та засуджує дискримінацію і гендерне насильство, у тому числі, сексуальні домагання, залякування чи експлуатацію на робочому місці та в освітньому процесі, та зобов'язується сприяти протидії цим явищам.

1.7. Адміністрація коледжу та керівники структурних підрозділів зобов'язані проводити внутрішню інформаційну та просвітницьку політику, спрямовану на підвищення рівня обізнаності педагогічних працівників та здобувачів освіти щодо попередження дискримінації та сексуальних домагань.

1.8. З метою попередження дискримінації і сексуальних домагань в коледжі заборонені: дискримінаційні висловлювання, які містять образливі, принижуючі висловлювання щодо осіб на підставі статі, зовнішності, одягу, сексуальної орієнтації тощо; утиски, тобто небажана для особи або групи осіб поведінки, метою або наслідком якої є приниження їхньої людської гідності за певними ознаками або створення стосовно такої особи чи групи осіб напруженої, ворожої, образливої або зневажливої атмосфери; мова ненависті, тобто висловлювання, що містять образи, погрози чи заклики до насильства щодо певної особи чи груп на підставі статі.

1.9. Коледж запобігає використанню помсти. Водночас навмисне складання неправдивої заяви або надання неправдивої інформації може бути підставою для дисциплінарних заходів.

1.10. Застосування норм даного Положення не виключає можливість застосування норм чинного законодавства щодо захисту особою її прав.

II. КОМІСІЯ ІЗ ЗАПОБІГАННЯ, ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТА ВРЕГУЛЮВАННЯ ВИПАДКІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ СЕКСУАЛЬНИМИ ДОМАГАННЯМИ І ДИСКРИМІНАЦІЄЮ

2.1. Комісія із запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією (далі - Комісія)

відповідає за поширення інформації щодо запобігання, попередження, боротьби із сексуальними домаганнями та дискримінацією в Коледжі, а також врегулювання випадків, пов'язаних з ними.

2.2. Склад Комісії затверджуються наказом директора Коледжу. До нього входять представники профспілкової організації працівників, психолог, представники адміністрації студентського самоврядування та інші особи.

2.3. Комісія зобов'язана:

- проводити навчання трудового колективу та осіб, які навчаються, щодо попередження сексуальних домагань та будь-яких проявів дискримінації;

- надавати інформаційну та консультативну підтримку співробітникам та особам, які навчаються в Коледжі щодо запобігання, попередження сексуальних домагань та дискримінації;

- отримувати та розглядати скарги щодо порушення цього Положення;

- надавати пропозиції щодо внесення змін до цього Положення та інших положень та процедур щодо запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями та дискримінацією.

- у роботі дотримуватись засад поваги до приватного життя та захисту персональних даних співробітників та осіб, які навчаються в Коледжі.

2.4. Голова та члени Комісії:

- забезпечують проведення антидискримінаційної інформаційної кампанії в Коледжі та за його межами, зокрема майстер-класів, тренінгів та інших форм навчань з питань прав людини та попередження дискримінації або сексуальних домагань;

- організовують участь працівників та здобувачів освіти, що навчаються в Коледжі, у спільних проектах навчання з питань попередження дискримінації або сексуальних домагань в Україні та за кордоном;

- у разі необхідності вживають негайних заходів, необхідних для забезпечення безпеки скаржника;

- при проведенні розслідування, кожна сторона матиме однакові можливості в рамках процесу, включаючи: письмове повідомлення про занепокоєння, можливість відповісти та назвати можливих свідків та докази. Дослідження забороненої дискримінації або сексуальної поведінки проводяться з дотриманням принципів своєчасності та справедливості.

2.5. Комісія Коледжу здійснює медіацію щодо випадків дискримінації або сексуальних домагань, яка включає:

- уточнення подробиць обставин справи;

- пропозиції щодо спроб вирішення ситуації та досягнення згоди у випадку інцидентів, що не потребують адміністративного втручання чи втручання судочинства.

Медіація може бути здійснена протягом календарного місяця та повинна завершитися письмовим рішенням щодо інциденту.

На підставі згоди сторін або рішення Комісії може надаватися пропозиції директору Коледжу щодо прийняття дисциплінарних заходів (звільнення, винесення догани або відрахування).

2.6. Комісія подає звіт директору, який повинен містити:

- кількість скарг та їх зміст;
- аналіз питань, що були порушені у скаргах, поданих до Комісії;
- матеріали стосовно прийнятих рішень щодо інцидентів.

2.7. За необхідності Комісія може залучати інших осіб, які володіють спеціальними знаннями щодо предмету розгляду і можуть підтвердити або спростувати наявність порушення.

ІІІ. ПОДАННЯ СКАРГИ ЩОДО СЕКСУАЛЬНИХ ДОМАГАНЬ ТА ДИСКРИМІНАЦІЇ

3.1. Якщо працівник/здобувач освіти або працівниця/здобувачка освіти вважають, що стосовно них в Коледжі було застосовано дискримінаційні дії (прямі або непрямі), утиск або переслідування, він або вона можуть подати скаргу. Водночас така особа задля дотримання власних прав має безпосередньо та невідкладно повідомити особу, яка вчиняє відповідні дії, про необхідність їх негайного припинення.

3.2. Скарга подається до Комісії у письмовій формі (в електронному або паперовому вигляді) і повинна містити опис порушення права особи, зазначення місця і моменту (часу), коли відбулося порушення, факти і можливі докази, що підтверджують скаргу. Скарга може бути подана протягом 30 днів із дня вчинення діяння або з дня, коли повинно було стати відомо про його вчинення.

3.3. Посадові особи, які отримують такі звернення, повинні дотримуватися конфіденційності щодо осіб, які повідомляють або яких звинувачують у сексуальних домаганнях чи дискримінації (за виключенням ситуації, коли законодавство вимагає розголошення ситуації або коли розкриття обставин необхідні для забезпечення безпеки інших осіб) та невідкладно (протягом робочого дня) передати отриману скаргу до Комісії.

3.4. Особа, яка зазнає дискримінацію, утиск, сексуальні домагання, перебуваючи у безпосередній небезпеці або спостерігаючи її стосовно інших осіб може:

- зателефонувати за номером 112;
- звернутися до директора або адміністрації Коледжу;
- скористатися Скринькою довіри, розміщеній в фойє навчального корпусу Коледжу;

- скористатися електронною скринькою довіри, розміщеній на офіційному веб-сайті Коледжу.

IV. ПОРЯДОК РОЗГЛЯДУ СКАРГИ

4.1. Повідомлення про сексуальні домагання чи дискримінацію розглядається Комісією оперативно, із дотриманням принципів своєчасності та справедливості. Конкретні дії Комісії залежать від характеру та тяжкості повідомлених дій та включають: втручання; медіацію; внутрішнє розслідування; ініціювання скарг та дисциплінарних процесів. При проведенні розслідування, кожна сторона має однакові можливості в рамках процесу, включаючи: можливість відповісти на звинувачення та назвати можливих свідків та надати докази.

4.2. Після отримання скарги Комісією та проведених консультації зі скаржником/скаржницею з представниками Комісії, скаржник/скаржниця може обрати наступні способи вирішення ситуації щодо сексуального домагання чи дискримінації:

- застосування неформальної процедури;
- застосування формальної процедури;
- відмова від необхідності реагування.

4.3. Неформальна процедура.

4.3.1. Комісія (представник Комісії) отримує в письмовій формі від скаржника/скаржниці уточнюючу та додаткову інформацію (дата, місце, час, особи, залучені до ситуації, свідки тощо), що пов'язана із сексуальним домаганням чи дискримінацією. Протягом 10 робочих днів Комісія зустрічається з особою, на дії якої було подано скаргу, та ознайомлює її зі змістом скарги.

4.3.1. Протягом 20 днів Комісія проводить зустрічі зі скаржником/скаржницею, відповідачем/відповідачкою, свідками та іншими особами, які можуть надати необхідну інформацію. Строк розгляду може бути продовжено не більше ніж на 30 днів, з ухваленням відповідного рішення Комісією.

4.3.2. У разі необхідності Комісія може затребувати додаткову інформацію, а також звертатися за консультацією та/або інформацією до працівників коледжу, які є незацікавленими особами у ситуації, що розглядається.

4.3.3. Комісія вивчає скаргу, надає консультації обом сторонам, пропонує способи вирішення ситуації, що виникла у зв'язку з сексуальними домаганнями (які не передбачають прийняття адміністративних /дисциплінарних рішень адміністрації коледжу/ керівництва структурного підрозділу). У разі досягнення спільного рішення, воно оформлюється в письмовій формі та підписується скаржником/скаржницею, відповідачем /відповідачкою.

Примірник такого спільного рішення повинен зберігатися в Комісії протягом п'яти років.

4.4. Формальна процедура.

4.4.1. Формальний шлях реагування на сексуальні домагання здійснюється в разі:

- якщо скаржником/скаржницею обрано формальну процедуру;
- відмови відповідача/відповідачки від неформальної процедури;
- якщо шляхом неформальної процедури не було досягнуто спільного рішення;
- якщо сексуальні домагання здійснювалися щодо неповнолітньої особи;
- якщо скарга була подана безпідставно.

4.4.2. Комісія в межах формальної процедури після отримання скарги обов'язково інформує адміністрацію Коледжу. Протягом 10 робочих днів проводиться засідання Комісії, на якому вирішується чи скарга стосується сексуальних домагань чи дискримінації і чи її розгляд належить до компетенції Комісії.

4.4.3. Протягом 20 днів Комісія від дня отримання скарги проводить зустрічі зі скаржником/скаржницею, відповідачем/відповідачкою, свідками та іншими особами, які можуть надати необхідну інформацію. Строк розгляду може бути продовжено не більше ніж на 30 днів, з прийняттям відповідного рішення Комісією.

4.4.4. У разі необхідності Комісія може запитувати додаткову інформацію, а також звертатися за консультацією або інформацією до працівників Коледжу, які є незацікавленими особами у ситуації, що розглядається.

4.4.5. Висновок Комісії щодо відповідності скарги готується в межах встановлених строків та подається невідкладно адміністрації Коледжу, скаржнику/скаржниці, відповідачу/відповідачці.

4.4.6. На підставі рішення Комісії адміністрація Коледжу приймає відповідні рішення, передбачені та дозволені законодавством. У разі, якщо скарга щодо вчинення сексуальних домагань стосується неповнолітньої особи, Комісія обов'язково проводить зустрічі з батьками (законними представниками) неповнолітньої особи.

V. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Усі зміни та доповнення до даного Положення вносяться шляхом видання наказу директора Коледжу про внесення змін або затвердження нової редакції.

5.2. По затвердженні нової редакції Положення, попереднє втрачає чинність.